

ку, змінюючи співвідношення на користь того чи іншого залежно від зміни кон'юнктури ринку. В цілому, вони більше орієнтовані на власні джерела зростання капітальної бази.

Література

1. *Корнилюк Р.* Українські банки в тенетах іноземного капіталу [Електронний ресурс]: Економічна правда. — Режим доступу http://www.ukrtrudprom.com./digest/Ukransk_banki_v_tenetah_nozemnogo_kaptalu.html
2. *Крылова Л.* Факторы роста концентрации и централизации капитала в банковской системе / Л. Крылова // Вестник Университета Международного Бизнеса. — 2008. — № 4(10). — С. 11—16.
3. *Розинский И.* Иностранные банки в европейских странах / И. Розинский // Современная Европа. — 2009. — № 3. — С. 43—57.

УДК 330.77

М. І. Мурун, канд. екон. наук, доц., проф.
кафедри банківської справи,
А. В. Ярова, асист. кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МЕТОДИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ У МЕХАНІЗМІ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Інструментами поживлення інвестиційної діяльності підприємства є методи та джерела її фінансування. Ці інструменти тісно пов'язані: методи фінансування визначають джерела цих коштів, а форми інвестиційних затрат обумовлюють використання певних методів їх фінансування.

Серед методів фінансування інвестиційних вкладень у ринковій економіці розрізняють: самофінансування, акціонування, кредитування, надання коштів з державного бюджету. Кожний з цих методів має певну обумовленість та сферу застосування, свою специфіку, використання якої стимулює інвестиційну діяльність підприємства, посилює її привабливість. Вказані методи та пов'язані з ними джерела коштів спрямовані на активізацію інвестиційної діяльності підприємства, що знаходить відображення у своєчасному, у відповідності з проектом, завершенні капітальні будівництва, відшкодовуванні витрат та отримання прибутку будівельниками.

Самофінансування обумовлене економічною самостійністю підприємства, його відокремленістю. Самофінансування розвитку основного капіталу окремого підприємства у розширення, реконструкцію, технічне переоснащення здійснюється, як правило, у порівняно незначних обсягах виключно за рахунок власних коштів, а саме: прибутку, амортизаційних відрахувань, інших власних джерел. Цей метод надання коштів на інвестиційні витрати дозволяє не тільки своєчасно покривати капітальні витрати, а й спонукує здійснювати будівництво у нормативний строк з метою отримання прибутку від основної діяльності, що спрямовується на подальший розвиток підприємництва, його соціальні потреби, матеріальне заохочення працівників.

Акціонування як метод фінансування інвестицій підприємства використовується для здійснення крупних виробничих проєктів з тривалими строками окупності капітальних витрат. Тут гроші залучаються шляхом емісії акцій, по яких акціонери очікують дивіденди. Акціонування дозволяє профінансувати запровадження прогресивних технологій у виробництво коли ще нема прибутку, амортизаційних відрахувань, заставного майна для отримання банківського кредиту. Придбання акцій малим та середнім бізнесом посилює його виробничий потенціал за рахунок доходів від цих акцій. Наслідком купівлі акцій населенням є зростання товарної наповненості грошової одиниці за рахунок ринку основних засобів виробництва, таким чином, трансформації споживчого попиту населення в інвестиційний.

Інвестиційне кредитування найбільш відповідає потребам ринкової економіки. Характерним для використання цього методу є висока прибутковість інвестиційного проєкту та оптимальні строки його окупності, до трьох і більше років. Умовою використання інвестиційного кредитування є нестача власних коштів у позичальника для реалізації проєкту у виробництво. Висока ефективність інвестиційного кредитування підприємництва потребує створення банків, що спеціалізуються на кредитуванні інвестиційних проєктів. Кредитними ресурсами таких банків повинні бути їх власний капітал, цільові асигнування з державного бюджету, депозити, що залучені банками на тривалі строки.

Інвестиційне кредитування на відміну від грошової його форми може здійснюватися у товарній формі — формі лізингу. По лізингу кредитор (лізингодавець) надає позичальнику (лізингоотримувачу) на конкретний строк у тимчасове користування майно, наприклад, сільськогосподарську та будівельну техніку, виробниче устаткування, транспортні засоби тощо. Позичальник майна

економить на капітальних витратах, котрі він поніс би, якби це майно придбав за власні кошти. Отримане по лізингу майно зразу ж включається у виробничий процес та приносить доходи. Тому плата за лізинг здійснюється не у вигляді проценту, як за кредит у банку, а лізингового платежу, складовими якого є частина прибутку та амортизаційні відрахування.

Складові цієї плати спонуковують лізингоотримувача інтенсивно використовувати об'єкт лізингу. Інвестиційне державне фінансування капітальних витрат використовується у здійсненні проектів державних об'єктів економічного та соціального розвитку. Джерелом коштів для таких витрат є державний бюджет. Державні органи приймають активну участь як у процесі забезпечення грошима інвестиційних проектів через банківську систему та здійсненні контролю за її участю за ефективним використанням коштів державного бюджету. В основу інвестиційного бюджетного фінансування покладені такі принципи як отримання максимального економічного чи соціального ефекту від використання бюджетних коштів з врахуванням виконання виробничих чи соціальних показників проектів, безповоротність та безплатність цих коштів. Ці принципи бюджетного фінансування спрямовані на безумовне здійснення інвестиційних проектів у строк та достроково, своєчасне відшкодування через грошові розрахунки витрат за виконані проектно-пошукові та будівельно-монтажні роботи, поставлене устаткування на об'єкти будівництва.

УДК 336.14

С. В. Михайленко, канд. екон. наук, доц. кафедри фінансів,
Одеський державний економічний університет

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПЛАНУВАННЯ ОБСЯГІВ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Бюджетні інвестиції направляються на створення або придбання активів довгострокового користування з метою отримання економічного та (або) соціального ефекту у перспективі [1, с. 234]. Така сутність бюджетних інвестицій відповідає поширеному підходу щодо поділу бюджетних видатків на споживання та інвестування [2, с. 372]. В практиці бюджетного менеджменту